

ETS CREIENT?

És una gran pregunta que tothom hauria de respondre afirmativament, per poder fer-ne, a continuació, una altra: tu, en què creus? Es podria iniciar així una conversa ben interessant. Però no és així, perquè s'espera que responguis si creus o no en Déu, si ets religiós o no. I el sí o no classifica, separa, no uneix en un projecte ben humà: ser creient. Ningú s'atreveix a preguntar si ets crèdul, probablement perquè ser creient i ser crèdul acaba significant el mateix, malauradament.

Proposo revisar aquestes paraules: creença, creure, per recuperar-les i fer-les vives i útils per a tothom; perquè l'afirmació, freqüent: 'jo no crec en res' ha de ser falsa, no correspon a la manera compromesa de viure de la majoria de les persones

El diccionari diu que 'creure és tenir per certa una cosa que l'enteniment no acaba de comprendre', però també diu que és 'assentir a les veritats d'una fe' i, també, obeir. Proposo que ens quedem amb la primera definició i deixem les altres, de moment.

L'enteniment no pot comprendre gairebé res del que dóna interès a la vida humana, els compromisos personals que s'assumeixen: els projectes de futur propis de cadascú, la dedicació d'uns envers els altres, les ganes de viure malgrat les dificultats, l'alegria dels fills malgrat no poder assegurar-los l'endemà, sempre incert, les emergències que ens fan descobrir nous aspectes en la vida de cada dia, que n'il·luminen racons que s'havien mantingut foscos, que ens fan establir nous vincles amb les persones que ens envolten. L'aventura de viure reclama una creença.

El diccionari també ens diu que aquell 'qui creu amb massa facilitat o lleugeresa' és crèdul. És a dir, les creences que no sostenen l'aventura, que donen solucions tancades, que afirmen i no obren preguntes no són autèntiques i, per tant, ens fan crèduls.

Val la pena pensar-hi una mica, en tot això. Perquè la creença és bona, necessària i cal potenciar-la, malgrat que l'ambient científicista en el qual vivim ens faci creure el contrari. En canvi, aquest mateix ambient ens fa crèduls quan posa la ciència i fins i tot alguna manera d'entendre la religió, com alternativa a la cerca d'un projecte de vida humanitzador. Aniria bé, en aquests moments d'abandonament de la pràctica religiosa, identificar les creences 'laiques' que permetin parlar, ara, de la vida interior amb un llenguatge que tothom pugui entendre i on tots ens puguem trobar. Seria el punt de partida per a una nova consideració de la creença (vinculada a l'aventura de ser humà i a les preguntes que obren camí) i de rebuig de la credulitat (que ofereix solucions màgiques i tanca les preguntes amb respostes absolutes).

Si els projectes creients (religiosos o laics) es contrasten i es comparteixen de manera oberta i raonable, es configurarà, potser, un espai en el qual els cristians puguem adonar-nos del sòlid fonament que l'evangeli proporciona al nostre projecte, malgrat que no estalvia incerteses; i compartir-lo, celebrar-lo i donar-lo a conèixer a tots els altres creients, alhora que també aprenem d'ells.

Mercè Izquierdo
Març 2013